

DEN OFFENTLIGA KONSTEN PÅ PLATS I KULTURENS HUS

Konsten intar Kulturens hus

Det är inte utan att man börjar fundera på Harads. Om där råder särskilt goda villkor för ett konstskapande, till exempel.

För kanske låter det som en tanke att två av de tre norrbottenskonstnärer som fått uppdraget att offentligt utsmycka Kulturens hus i Luleå kommer från Harads: Jan-Anders Eriksson från Södra Harads och Kerstin Hedström från norra. Från sina barndoms hem på varsin sida om älven kunde de spana över till varandra.

– Fast det heter inte utsmyckning nu för tiden. Det heter konstnärlig rumsgestaltning, eller något liknande, säger Jan-Anders Eriksson.

Själv är han först och främst målare och nu pryder hans jättelika oljemålning *På moln stod du* den vägg som konsertbesökarna möter på sin väg mot musiken, en trappa upp i det stora kulturhuset. I ett oändligt universum står en tankfull liten människa.

Talar för sig själv

Strax intill hänger en dikt signerad den finlandssvenske poeten Josef Julius Wecksell på 1860-talet.

– Jag läser och lyssnar på mycket lyrik och Wecksell kom jag för första gången i kontakt med genom en antologi av Lars Gustafsson. Jag gillar den, den talar för sig själv och nog kan man väl säga att jag inspirerats av den, säger Jan-Anders Eriksson.

Dikten inleds:

*"På moln stod du! Jord voro dina fötter
och din
tanke räckte upp till Gud!
Dina ögon slog du upp och var atom i
ditt sinne
var en skapelse.*

*Du sträckte ut din hand och sade: vad är
du?*

och det var luft.

*Och din ande gick ut och du såg stjärnor
och
solar fara förbi som moln"*

– Jag ville göra en enkel himmel, inte naturalistisk eller turistisk, men med rätt ton. För att få till det har jag försökt måla alla lager i ett svep, använt breda målarpenslar, det har varit ganska svårt. Den har hängt länge på min ateljévägg och jag har bemödat mig om att sluta i tid, inte måla sönder den.

Kapplöpning mot tiden

Hon från norra Harads, Kerstin Hedström, har inte haft några problem att sluta i tid. För henne har arbetet snarare varit en kapplöpning mot tiden.

Kerstin Hedström har alltid ögonen öppna för återvinning, något hon visat i många tidigare verk. Den här gången har hon använt sig av glasögonlinser som hon fogat samman till den mäktiga tredimensionella skapelsen *Livstücken*, som nu svävar fritt och mäktigt från bibliotekets tak rakt genom den tre våningar höga öppningen.

– Jag hade länge tänkt på att jobba med glas och börjat samla glasögonlinser. Idén formulerade jag nog efter att ha hört arkitekten tala om sina tankar kring huset. Om rymden och glaset och den nära kontakten mellan ute och inne. Det tänkte jag på och självklart också på glasögonens funktion som hjälpmedel vid läsning av alla dessa böcker. Människor har ju faktiskt använt alla dessa linser, betraktat världen genom dem och man kan bara fundera på vad det är de har sett, säger Kerstin Hedström.

Minste ett års arbete

Med millimeterprecision har hon fogat samman tiotusentals linser, borrar olika många hål i dem, fäst dem vid varandra med tunna band, ett arbete som imponerar i sig.

ERFAREN DEBUTANT. Trots många konstnärliga framgångar, inte minst internationellt, är det första gången Brita Weglin skapar offentlig konst. Verket heter *Ran* och hennes döttrar och det härliga livet.

INSPIRERATS AV DIKT. Jan-Anders Erikssons stora oljemålning *På moln stod du* möter konsertbesökarna på väg mot musiken.

– Räkner man ihop arbetstiden som jag och de praktikanter jag fått hjälp av lagt ner så handlar det säkert om minst ett år.

Glimmar och gnistrar

Trots sina många framgångar, inte minst internationellt, är det en debutant i offentliga utsmyckningssammanhang som tagit sig an gestaltningen av den stora konsertsalens vägg.

Brita Weglins *Ran* och hennes döttrar och det härliga livet glimmar och gnistrar däruppe och sprider sin glans ända till dem som passerar utanför.

Även hon har gjort något hon brukar göra, nämligen gått till historien och letat upp den isländska sagan om havsdrotsningen *Ran* som samlade in de döda sjömannens själar, något som Brita Weglin tolkar som om hon räddade själarna.

Utgångspunkten är några etsningar, men resten är någonting helt nytt.

Det nästan femton meter långa verket består av flera bilder laminerade i plexi-glas och ljussatta med hjälp av lysdioder i olika färger.

– Jag ville göra ett konstverk som lyser som en smällkaramell i vintermörkret, precis som det här huset gör. Tre utgångspunkter har jag haft för mitt arbete: Jag ville förankra verket bakåt i tiden, men också i mitt grafiska bildspråk och dessutom göra någonting nytt och oväntat. Jag är lycklig över resultatet, som jag inte hade kunnat åstadkomma utan hjälp av ett lokalt reklamföretag, säger Brita Weglin.

Den finske konstnären Jorma Puranen bidrar också med två verk till den offentliga utsmyckningen i Kulturens hus och i mars placerar skulptören Monika Gora sitt verk *Silverträdet* utanför byggnaden.

SVÄVAR MÄKTIGT FRITT. Kerstin Hedströms *Livstücken*, en tredimensionell skulpturgrupp, är skapade av tiotusentals glasögonlinser, sammanfogade med precision.

Marianne Söderberg